

Linnéuniversitetet
Kalmar Växjö

Ordinlärningsstrategier hos vuxna andraspråksinlärare av svenska

Författare: Andreea Vladut
Handledare: Emanuel Bylund
Examinator: Gudrun Svensson
Termin: HT14
Ämne: Svenska som andraspråk
Nivå: G2F
Kurskod: 2SSÄ06

Sammandrag

Syftet med studien var att undersöka vuxna elevers inlärningsstrategier vid andraspråksinläring. En kvantitativ undersökning genomfördes som baserades på enkäter i pappersform vilka delades ut till eleverna. Enkäterna syftade till att även ta reda på om faktorer som utbildning, antal språk och motivation påverkar valet av ordinlärningsstrategier för inläringen av svenska språket.

Resultaten visade att utbildningsnivån bland vuxna inlärare inte är betydelsefull för användning av ordinlärningsstrategier. Däremot tyder enkäternas svar på att motivationen och antalet språk som respondenterna talar, förutom modersmålet och svenska, är avgörande för valet av ordinlärningsstrategier.

Nyckelord: inlärningsstrategier, svenska som andraspråk, vuxna elever, påverkande faktorer, utbildning, motivation, antal språk.

Word learning strategies in adult second-language learners of Swedish

1. Inledning	1
1.1 Syfte och frågeställning	1
2. Forskningsbakgrund	2
2.1 Teorier om ordförråd	2
2.2 Ordinlärningsstrategier	3
2.2.1 En effektiv inlärare	3
2.2.2 Implicit och explicit ordinlärning	5
2.2.3 Motivation och attityder	6
2.2.4 Betydelsen av utbildningsnivån	6
2.2.5 Direkta och indirekta strategier	7
3. Metod och Material	8
3.1 Urval och genomförande	9
3.2 Informanternas bakgrund	10
3.3 Etiska överväganden	11
4. Resultat	12
4.1 Översikt till de efterföljande analyserna	12
4.2 Utbildning	13
4.3 Antal språk	14
4.4 Motivation och attityder	15
5. Diskussion	16
5.1 Utbildning	16
5.2 Antal språk	17
5.3 Motivation och Attityder	17
6. Metodkritik och Slutsats	18
Referenser	I
Bilagor	II

1. Inledning

För att förstå vad som sägs och skrivs inom olika områden i samhället är det viktigt att besitta ett stort och varierat ordförråd, vilket också är avgörande för andraspråkselevernars studieframgång (Lindberg 2006:85). Ordinlärningsprocessen är således en betydelsefull men tidskrävande del av språkinläringen (Enström & Holmegaard 1994:165).

Granberg (2001:247) har gjort en studie om ”en vuxen andraspråksinlärare väg in i ett nytt språk”. Granberg lyfter fram sju faktorer som påverkar inläringen hos vuxna: personlighet, attityder, motivation, inlärnings- och kommunikationsstrategier, inlärningsstil, ålder och språklig fallenhet.

Utöver dessa är också tidigare skolbakgrund en viktig faktor för inläring av ord i det nya språket. Det innebär att om eleverna har erfarenhet av skolundervisning är det också mycket möjligt att de är mer medvetna om förefintliga ordinlärningsstrategier, och därför snabbare kan utvidga sitt ordförråd. Om inläraren däremot saknar skoluterbyggnad kan det bli svårt att på ett snabbt och effektivt sätt bygga upp ett ordförråd. Det är betydelsefullt för eleverna om deras lärare tidigt gör dem medvetna om att det finns olika effektiva sätt att lära sig nya ord men att plugga in dem från exempelvis en ordlista är inte alltid det bästa (Malmberg 2000:78).

Den strategi eleverna använder sig av för att få reda på ord som de inte förstår i sina läromedel kan ses som en reflektion av deras arbete vid inläringen. Eleverna levererar orden på samma sätt som de har lärt in dem. Det vill säga att om eleverna lär sig nya ord med hjälp av att sätta orden i olika sammanhang kommer de att lära sig mycket mer än endast ordens betydelse. Eleverna ges även möjlighet att använda orden i olika samband på ett rätt sätt. Om eleverna däremot gör gloslistor med de nya orden och lär in orden på ett mekaniskt sätt är det mycket möjligt att de endast förstår ordens betydelse men inte kommer att kunna använda dem på ett rätt sätt i olika situationer. En kombination av ett medvetet aktivt arbete och motivation ger en mer produktiv inläring av ord än ett mekaniskt inläringssätt (Malmberg 2000:82ff).

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med föreliggande uppsats är att undersöka vilka ordinlärningsstrategier elever använder sig av i sin svenskinläring. Studien kommer att närmare undersöka om utbildningsnivån är en

faktor som påverkar valet av ordinlärningsstrategier hos vuxna elever, samt om det finns andra faktorer som påverkar inlärandet av ord såsom motivation och antal språk eleverna talar.

Uppsatsens forskningsfrågor är som följer:

- Är utbildningsnivån hos vuxna elever relaterat till valet av inlärningsstrategier vid andraspråksinläringen och vilken är i så fall relationen?
- Vilka är relationerna mellan inlärningsstrategier och antal inlärd språk, motivation och attityder?

2. Forskningsbakgrund

I detta kapitel redogörs för tidigare forskning inom uppsatsämnet. Kapitlet är indelat i rubrikerna: teorier om ordförråd, ordinlärningsstrategier, en effektiv inlärare, implicit och explicit ordinläring, motivation och attityder, betydelsen av utbildningsnivån och direkta samt indirekta strategier.

2.1 Teorier om ordförråd

Det händer ofta att andraspråksinlärare i skolan är tvungna att läsa och lära in texter som är för avancerade, i syfte att t.ex. hinna ikapp andra elever som är infödda svensktalande. Konsekvenserna av detta kan vara bristande förståelse och kunskapsluckor som skiljer vuxna språkinlärare från yngre inlärare som redan har kunskaper och ett ordförråd på sitt eget modersmål. Trots att de tidigare språkfärdigheterna inte alltid stämmer överens med målspråket kan man ta tillvara dessa kunskaper i undervisningen (Enström & Holmegaard 1994:166ff).

Ordförrådet kan delas in i receptivt och produktivt. Det receptiva ordförrådet är alla ord inläraren förstår och det produktiva är alla ord som inläraren själv kan använda. Det är det receptiva ordförrådet som kommer först för att sedan bygga på det produktiva. Det är dock inte en självklarhet att alla ord som finns i det receptiva ordförrådet kommer att överföras till det produktiva. Ord som sällan används kommer att stanna kvar i det receptiva. För att ett ord ska läggas till det produktiva ordförrådet är det nödvändigt att ordet används upprepade gånger. Eftersom de två typerna av ordförråd är två olika färdigheter hos en inlärare behöver pedagogen även presentera metoder i undervisningen som övar upp olika ordinlärningsstrategier och underlättar elevens inläring av nya ord. Ordinlärningsförlopp sker genom textläsning och muntlig kommunikation på målspråket (Enström & Holmegaard 1994:175).

Enligt Wareborn (2004:5) kan en infödd vuxen svensk ha ett ordförråd bestående av 50 000-250 000 ord. För att kunna läsa en dagstidning utan hjälp av ett lexikon är förutsättningen att man har ett ordförråd på 40 000 ord. 85 % av orden i en text innehåller 1000 vardagliga ord vilket utgör ett begränsat antal ord som inte räcker för en andraspråksinlärare att förstå olika typer av svenska texter Viberg (1998:216). Det är därför viktigt för andraspråksinlärare att lägga stor vikt vid de mindre vardagliga orden eftersom de kan vara förknippade med ett specifikt ämnesområde och ger texten betydelse (Enström 2004:171).

2.2 Ordinlärningsstrategier

Forskningen om språkstrategier slog igenom på 1970 talet med målsättning att undersöka hur inlärningsstrategier påverkar ordförrådet. Användningen av strategier varierar från person till person, och varje individ väljer den kombinationen av strategier som passar honom/henne bäst. I detta sammanhang använder författaren Schmitt (1997:200) begreppet "the good language learner", det vill säga "den effektiva inläraren".

2.2.1 En effektiv inlärare

Lightbown och Spada (2006:54) tar upp de kriterier som utmärker en effektiv inlärare, dessa är motivation, kunskaper, personlighet och inlärningsstilar. Ett kriterium som exempelvis kännetecknar en god inlärare är att "inte vara rädd för att göra fel", vilket kan kopplas till faktorn personlighet.

En effektiv inlärare är enligt Lightbown och Spada (2006:54) och Golden (2011:161)

- villig att gissa och gör det ofta
- villig att få fram sitt budskap trots att det finns språkbrister
- inte rädd att göra fel
- letar ständigt efter mönster i språket och övar så mycket som möjligt
- analyserar gärna både sin egen och andras talförmåga
- kontrollerar att språket blir korrekt till den nivån inläraren har lärt sig
- intresserad av grammatikövningar
- påbörjar inläringen av det nya språket i barndomen
- duktigare än genomsnittet
- duktig på att läsa och skriva, har ett stort ordförråd och kunskap om begrepp
- har en positiv självbild och massor av självförtroende

Enström och Holmegaard (1994:177) beskriver i sin bok olika gissningsstrategier som goda inlärare använder sig av för att lära sig nya ord. Att vara uppmärksam på innehållet i texten och att titta på både det som finns före och efter de ”svåra” orden kan vara till hjälp för att få en klar uppfattning om ordens betydelse. Böjningsändelser och kunskap om den syntaktiska konstruktionen kan bidra till att lättare förstå vad ett ord innebär, men också ordbildningen ger ledtrådar till ordens innebörd. Liknande ord på andra språk och sambandsord som ger texten ett sammanhang är också ett bra sätt att få förståelse för nya ord.

I STRIMS-projektet (Strategier vid inläring av moderna ord) som presenteras i Malmbergs bok *I huvudet på en elev* (2000:74) undersöks elever som lär sig nya ord på främmande språk som spanska, engelska och franska. Studien utförs för att ta reda på vilka strategier som elever använder för att lära sig ett nytt ord. Elever som har större språkliga kunskaper sätter orden i ett sammanhang och associerar orden rätt till ett annat språk. Ett exempel är eleven Emil som fick ordet ”actually”: han hade goda kunskaper i engelska och förklarade ordet som ”egentligen” till skillnad från Lisa som var en av de svaga inlärarna och som felaktigt associerade ”actually” med ”aktuellt”. Elever som på ett riktigt sätt associerar ordet till ett annat språk, använder sina omvärldskunskaper och bygger meningar med det nya ordet. Med hjälp av de här förmågorna får dessa elever ett bättre genomsnittligt resultat på ett prov som testar ordinläring, än elever som mekaniskt pluggar orden från en gloslista. Malmberg (2000:84) har också kommit fram till att en god och effektiv strategi vid ordinläring är att kunna använda sig av ledtrådar som ges i ordets sammanhang. Det ligger i skolans ansvar att bl.a. få elever att förstå att det är en enkel och tillgänglig strategi att använda sig av. I STRIMS-projektet var goda inlärare mycket mer aktiva i att fundera på ett ords betydelse om ordet inte var bekant, till skillnad från svaga inlärare som inte var lika aktiva.

Förutom de ledtrådar som eleverna får från lärarna för att förstå ett nytt ords betydelse, spelar omvärldskunskapen en stor roll för att de nya orden ska bli förståeliga. För att kunna använda sig av gissningsstrategier i en text behöver inlärarna behärska ett ganska brett ordförråd (Enström & Holmegaard 1994:169).

De strategier som en effektiv inlärare använder delas av Golden (2011:162) och Abrahamsson (2009:211) upp i fyra grupper.

1. *Metakognitiva strategier*, vilka går ut på att inläraren sätter upp en plan för sina studier för att nå sina språkmål och gör utvärderingar under inläringens gång

2. *Kognitiva strategier*, vilket innebär förberedelse inför studierna, övningar och utveckling av olika metoder för att komma ihåg
3. *Sociala strategier*, dvs. det sätt inlärarna väljer att komma i kontakt med målspråket, det vill säga prata med infödda för att träna på målspråket
4. *Affektiva strategier*, dessa har att göra med hur inläraren väljer att komma till rätta med emotionella problem som kan orsakas av språket eller en kulturkrock

Wong Fillmore (1991) gjorde en studie med fem mexikanska barn, och resultaten visar att den bästa av de fem inlärarna använde sig av både sociala och kognitiva strategier. Författaren kom fram till att de två strategierna samarbetar med varandra och främjar inläringen. Den svagaste av de fem inlärarna använde sig i låg utsträckning av sociala och kognitiva strategier.

Det som utmärkte goda inlärare var att de:

- deltog i en grupp och framstod som att de förstår allting som sägs även om de inte gjorde det (social strategi)
- kunde gissa, de använde sig av situationen som de var i för att dra slutsatser utifrån vad folk sa (kognitiv strategi)
- gav intryck av att de kunde tala genom att noga välja sina ord (social strategi)
- använde sig av formuleringar de förstod när de började prata (social strategi)
- fäste uppmärksamhet på de språkliga uttrycken som återkom (kognitiv strategi)
- gjorde det mesta av det de kunde (kognitiv strategi)
- började arbeta med stora delar av en text för att sedan gå in på detaljer (kognitiv strategi)
- förväntade sig assistans från sina vänner (social strategi)

2.2.2 Implicit och explicit ordinläring

Eftersom det kan vara omöjligt för en lärare att förklara alla ord som andraspråkselever inte förstår på ett lektionspass lär sig eleverna en stor mängd ord på andra sätt, exempelvis genom gissningar eller slutledningar (Enström 2004:169). Nya ord kan även läras in implicit (Johansson & Sandell Ring 2010:248), men för att ett nytt ord ska läras in behöver inläraren stöta på ordet upp till tio gånger (Enström 2004:175).

Den explicita inläringen sker genom att medvetet lära sig nya ord, det vill säga att inläraren vet om att det finns olika strategier vid inläringen av nya ord och använder dem. Den här explicita inläringen sker genom att delta i en skolundervisning som har till uppgift att öka

inlärarens språkliga medvetenhet och tillägna sig effektiva ordinlärningsvanor. Dessa två typer av inläring kompletterar varandra (Enström 2004:180, Johansson & Sandell Ring 2010:248).

2.2.3 Motivation och attityder

Affektiva faktorer utgörs av inlärarens motivation och attityder samt andra individuella egenskaper som påverkar andraspråksinläringen. Gardner (1972) fokuserade i sin studie på skillnaden mellan begreppen *motivation* och *attityder*. Motivation beskrivs som en vilja att lära sig målspråket och arbetet man lägger ner för att uppnå målet. Attityder handlar om inlärarens syn på och värdering av målspråket, målspråksstrukturen och målspråkstalarna. Attityden påverkar motivationen, och positiva attityder mot målspråket väcker en hög motivation som leder till en framgångsrik andraspråksinläring. Gardners undersökning handlar om kanadensiska barn som lär sig franska i Kanada. Det visade sig att de barn som hade positiva attityder till det nya språket samt en tendens att få kontakt med fransktalande personer lärde sig franska på en högre nivå än andra barn.

Förutom motivation och attityder till målspråket är det viktigt att eleverna vet hur de ska lära sig ett nytt språk, det vill säga känner till och använder en god studieteknik, menar Inger Bergström som deltog i projektet STRIMS. Det räcker alltså inte med att bara ha en vilja utan man måste också veta hur man ska gå tillväga (Malmberg 2000:28).

2.2.4 Betydelsen av utbildningsnivån

Tidigare språkfärdigheter hos den vuxna eleven samt behärsksningen av ett närbesläktat språk med målspråket underlättar kraftigt andraspråksinläringen (Viberg 1998:77). Viberg refererar till von Elek (1986) som menar att lågutbildade människor har det svårare att lära sig ett nytt språk än vad högutbildade människor har. Von Elek (1986) genomförde en undersökning som grundade sig på en evaluering av språkutvecklingen hos vuxna elever. Studien tyder på att den grupp av människor som har en låg utbildningsnivå har också svårast ”att tillgodogöra sig undervisningen och skaffa sig adekvata språkfärdigheter” (Viberg 1998:77).

Oxford (1990:10) framhåller att självinsikt är viktigt för en andraspråkselev om hon/han ska aktivt kunna utveckla ett nytt språk aktivt. Många studenter, till och med vuxna som är bekanta med ett utbildningssystem är passiva i sina inlärningsprocesser. Enligt Oxford (1990:10) tycker de här eleverna om att bli tillsagda och gör vad som krävs för att klara av ämnet med ett bra betyg.

2.2.5 Direkta och indirekta strategier

Oxford (1990:16) har identifierat sex grupper av strategier, indelade i tre direkta och tre indirekta:

Direkta strategier-1. minnesstrategier

2. kognitiva strategier
3. kompensationsstrategier

Indirekta strategier- 1.metakognitiva strategier

2. affektiva strategier
3. sociala strategier

Oxford (1990) delar upp varje grupp i tre eller fyra undergrupper, som var och en också har mellan en och åtta undergrupper. De här grupperingarna resulterar i ett system som innehåller 62 strategier (se bilaga 1).

De direkta strategierna kräver att målspråket ska bearbetas mentalt på olika sätt och har olika mål. *Minnesstrategierna* (10 st. strategier) hjälper andraspråksinlärare att samla och skaffa ny information. *Kognitiva strategier* (15 st. strategier) är de som tillåter inlärarna att förstå och kunna producera det nya språket. Kompensationsstrategierna (10 st. strategier) används av inläraren när det finns brister i målspråket, exempelvis gester eller gissningar.

De indirekta strategierna fungerar som en grund vid språkinläringen. *De metakognitiva strategierna* är elva i antal och är vitala för en framgångsrik språkinläring. Faktorer som påverkar språkinläringen negativt och som Oxford (1990) kallar ”newness” är när språkinläraren har svårigheter med att känna en anknytning till det nya språket. Oxford menar att inlärningsprocessen blir komplicerad när språkinläraren måste lära sig nya förvirrande regler, obekant vokabulär, ett komplicerat skrivsystem och otraditionella sociala seder. För att kunna bemöta de här negativa effekterna under inlärningsprocessen måste man medvetet använda sig av metakognitiva strategier, som till exempel att vara uppmärksam och sammanlänka nya ord med ett redan bekant material. Metakognitiva strategier är uppdelade i tre strategiska sätt: centrera lärandet, ordna och planera lärandet och reflektera över lärandet (Oxford 1990:135ff). *Affektiva strategier* har att göra med attityder, motivation, känslor och värderingar för målspråket. Strategierna är tio stycken och är särskilt viktiga eftersom de har en stor inverkan på språkinläraren och inläringen. De som får bäst resultat i

språkinlärningsprocessen är vanligtvis de som bäst kan kontrollera sina känslor och attityder (Oxford 1990:140).

Den sista gruppen som tillhör de indirekta strategierna är *sociala strategier*, vilka i sin tur har tre underkategorier som totalt är uppdelade i sex strategier. De tre underkategorierna är: ställa frågor, samarbeta med andra och känna empati med andra. Kommunikationen är en viktig process i språkinläringen, och därför är det viktigt att samarbeta med andra inlärare och hjälpa varandra på olika sätt genom att exempelvis rätta varandra. Författaren understryker en viktig poäng, nämligen att skolsystemet bör uppmuntra till samarbete och inte tävling (Oxford 1990:145).

3. Metod och Material

En kvantitativ undersökning utfördes i föreliggande uppsats, vilket innebär att den bygger på räknebara uppgifter och ger översiktliga resultat. I en kvantitativ undersökning används en större mängd av material för att få en bred överblick av företeelsen som analyseras (Lagerholm 2005:28).

Enkäter användes för att samla in material för att sedan sammanfattas i resultatform. De valdes på grund av att jag i min undersökning ville samla in en stor mängd material. Strategienkäten byggdes på en inventering av språkinlärningsstrategier hos engelskstuderande elever och är konstruerad av Oxford (1990:293ff). Enkäten innehåller elevernas självvärdering av sina inlärningsstrategier och har även använts av Wareborn (2004:79ff) som en klassificering av språkinlärningsstrategier i svensk översättning (bilaga 2 och 3).

Strategienkäten är uppdelad i två huvudkategorier, *direkta och indirekta strategier*. Totalt finns det 39 olika strategier varav 21 är direkta strategier som är uppdelade i 3 olika underkategorier, det vill säga *minnesstrategier* som innehåller 6 olika inlärningsstrategier, samt *kognitiva strategier* som omfattas av 11 inlärningsstrategier och *kompensationsstrategier* som innehåller 4 inlärningsstrategier. De indirekta strategierna är 18 i antal och är uppdelade i 3 andra underkategorier. *Metakognitiva strategier* består av 4 inlärningsstrategier, *affektiva strategier* vilka är 9 i antal och *sociala strategier* som består av 5 inlärningsstrategier.

Enkäten som studien använder sig av innehåller 39 inlärningsstrategier som är utvalda ifrån Oxfords system med 62 olika inlärningsstrategier. De mest relevanta strategierna motsvarar

Wareborns inventering och valdes ut därför att enkäten inte skulle bli för lång för informanterna att besvara (bilaga 4). Eftersom resultatet av en kvantitativ metod består av siffror och statistik, är frågorna i strategienkäten slutna med tre olika svarsalternativ som är ”stämmer alltid”, ”ibland” eller ”aldrig” (Lagerholm 2005:38). För att kunna mäta motivationen i undersökningen har en fråga i bakgrundsenkäten ställts som har tre olika svarsalternativ ” mycket viktigt”, ”ganska viktigt” och ” inte så viktigt” (bilaga 3). Dessa kodades sedan om till siffror.

En enkät som har influenser från Wareborns (2004:65) bakgrundsenkät ingick också i undersökningen med syftet att ta reda på informanternas bakgrund och de påverkande faktorerna vid ordinlärning. Frågorna var också slutna där det fanns två till tre svarsalternativ, ”ja”, ”nej” eller ”ibland”.

3.1 Urval och genomförande

Studien utfördes med hjälp av två vuxna elevgrupper som läste Svenska för invandrare (SFI) på C-D intensiv nivå. Det blev ett telefonsamtal med respektive skola och klasserna blev tilldelade till mig på plats. Urvalet var subjektivt, det vill säga att deltagarna har ”handplockats” vilket enligt Denscombe (2010:37) innebär ”att det finns någon kännedom om informanterna och de väljs därför att man vet att just de informanterna ger mest värdefulla data”. Eleverna valdes ut med hänsyn till den nivån de läste svenska. Eftersom jag i min studie undersöker andraspråkselever och deras sätt att lära sig nya ord på svenska valdes SFI-elever som ligger på C-D nivå och aktivt lär sig nya ord på svenska eftersom de är i det stadiet där detta är nödvändigt för att vidare klara sig i det svenska samhället. Det var av den anledningen eleverna blev handplockade. Eleverna besvarade strategienkäten och bakgrundsenkäten under två olika lektionspass eftersom det var två olika grupper. Totalt deltog 24 vuxna elever men från början var det 28. Undersökningen började med klassen som läste SFI D-intensiv där 2 elever ville ha betalt i utbyte mot att komplettera min enkät. I den andra klassen SFI C var det två elever som inte gjorde strategienkäten utan bara bakgrundsenkäten.

Innan enkäterna presenterades för informanterna hade jag en pilotstudie, som genomfördes på två frivilliga elever som jag personligen kände och som inte studerade på samma skola som informanterna. Pilotstudien gick bra och enkäterna behövde inga justeringar.

3.2 Informanternas bakgrund

10 kvinnor och 14 män deltog i undersökningen. 1 av eleverna har ingen skolutbildning från sitt hemland, 3 har högst grundskoleutbildning, 7 gymnasieutbildning och 13 har mer än gymnasieutbildning.

Tabell 1. Elevernas språk och hemländer

<i>Kvinna/Man</i>	<i>Modersmål</i>	<i>Andra språk utöver modersmålet och svenska</i>
K	albanska	engelska, makedonska, franska, serbiska, spanska
K	bengali	engelska
k	bosniska	Engelska, slovakiska
K	estniska	engelska, finska, ryska, spanska
K	arabiska	engelska
M	arabiska	engelska
M	arabiska	engelska
M	arabiska	Engelska, franska
K	arabiska	engelska
M	kurdiska	arabiska, engelska
M	kurdiska	arabiska
K	polska	engelska
M	rumänska	
M	rumänska	engelska
M	rumänska	
K	somaliska	engelska
K	somaliska	arabiska
M	somaliska	arabiska, tyska,
M	spanska	engelska
K	spanska	Engelska, franska
M	spanska	
M	turkiska	engelska, persiska
M	uganda	engelska

M	uganda	engelska
---	--------	----------

Antalet elever som anger att de inte behärskar ett annat språk förutom modersmålet är 3, varav 2 pratar rumänska och 1 spanska. Informanterna som deltog i undersökning har bott i Sverige mellan 6 månader och upp till 3 år.

3.3 Etiska överväganden

Respondenterna blev informerade om syftet med studien samt undersökningens process (Vetenskapsrådet 2011). Dessutom fick eleverna information om att medverkan är frivillig, samt att de kunde dra sig ur när som helst och att all data som används i undersökningens syfte kommer sedan att slängas. Eleverna fick också ställa frågor angående undersökningen. Bakgrundsenkäten liksom strategienkäten var anonyma. Informanterna behövde inte skriva sina namn eller annan information om sig själva som skulle kunna avslöja deras identitet (Lagerholm 2005: 39). Alla informanter som deltog i undersökningen var myndiga.

4. Resultat

Detta avsnitt börjar med en redovisning av undersökningen huruvida utbildningsnivån är en påverkande faktor i elevernas användning av ordinlärningsstrategier. Det som vidare kommer att presenteras är en analys som rör korrelationen mellan utbildning och direkta och indirekta strategier, samt även sambandet mellan de 6 underkategorier som beskrivs i kapitel 3 *Metod och material*. I detta avsnitt behandlas också korrelationen och p-värdet mellan antal språk och inlärningsstrategier. Syftet är att undersöka om antal språk eleverna talar förutom svenska och modersmålet påverkar inlärandet av nya ord på svenska. För att få fram ett tydligt svar analyseras också sambandet mellan antal språk och direkta och indirekta strategier samt korrelationen mellan antal språk och de 6 underkategorierna. Motivationen att lära sig ett nytt språk kan också vara avgörande för vilka inlärningsstrategier eleven använder. En undersökning av sambandet mellan inlärningsstrategierna och motivationen presenteras även i resultaten. Korrelationen mellan motivationen och inlärningsstrategierna beräknas på samma sätt som de två tidigare nämnda undersökningarna.

4.1 Översikt till de efterföljande analyserna

I den föreliggande tabellen presenteras strategiernas medelvärde och standardavvikelse. Alla svar kodades från 1 till 3, vilket innebär att 3 motsvarar ”stämmer alltid för mig”, 2 ”stämmer ibland” och 1 ”stämmer aldrig för mig”. Medelvärdet visar i vilken utsträckning eleverna använder de strategierna som presenteras i strategienkäten. Om standardavvikelsen är förhållandevis hög på en variabel i jämförelse med de andra betyder det att det finns större variation i svaren (Denscombe 2009).

Tabell 2 De direkta strategiernas medelvärde och standardavvikelse

	Direkta strategier	Minnesstrategier	Kognitiva strategier	Kompensationsstrategier
<i>medelvärde</i>	2,168	2,188	2,155	2,490
<i>standardavvikelse</i>	0,264	0,351	0,262	0,386

Som det ser ut är de mest använda strategierna kompensationsstrategier där medelvärdet ligger på 2,490. Det framkommer tydligt att det inte finns någon stor skillnad mellan strategiernas medelvärde vilket också gäller även standardavvikelsen där ingen stor skillnad uppstår.

Tabell 3 De indirekta strategiernas medelvärde och standardavvikelse

	Indirekta strategier	Metakognitiva strategier	Affektiva strategier	Sociala strategier
<i>medelvärde</i>	2,270	2,208	2,296	2,110
<i>standardavvikelse</i>	0,251	0,482	0,407	0,264

Bland de indirekta strategierna används mest de affektiva strategierna. Här finns det inte heller någon betydande skillnad mellan medelvärden eller standardavvikelsen. Om vi tittar på direkta strategiernas medelvärde och indirekta kan vi lägga märke till att de indirekta strategierna har ett medelvärde på 2,270 medan direkta strategiernas medelvärde ligger på 2,168. Trots att skillnaden mellan de två medelvärdena inte är stor kan vi konstatera att de strategierna som används mest av respondenterna är de indirekta.

4.2 Utbildning

Analysen börjar med att undersöka om det finns en korrelation mellan den utbildning eleverna har med sig från hemlandet och de inlärningsstrategier de använder för att lära sig nya ord. Undersökningen inleds med att undersöka sambandet mellan utbildningsnivån och direkta strategier. En Pearson-korrelation visar att sambandet mellan utbildningsnivån och direkta strategier är -0,116 med ett p-värde på 0,588. Som det ser ut, var ingen av dessa signifikant korrelerade med utbildningsnivån. Här undersöktes även om det finns en association mellan indirekta strategier och utbildningsnivån. Resultaten anger en icke-signifikant Pearson-korrelation på -0,187 med ett p-värde på 0,383. Även om de generella kategorierna direkta och indirekta strategier inte korrelerade med utbildningsbakgrund, finns det en möjlighet att någon av underkategorierna gör det.

Tabell 4. Korrelationer mellan utbildningsnivå och inlärningsstrategier

Strategier	Pearsons r	p-värde
Minnesstrategier	0,024	0,908
Kognitiva strategier	- 0,220	0,311
Metakognitiva strategier	- 0,073	0,732
Affektiva strategier	0,397	0,055
Sociala strategier	- 0,080	0,708
Kompensation strategier	0,080	0,709

Utifrån det som framkommer i tabellen dras slutsatsen att det inte finns något starkt samband

mellan utbildningsnivån och inlärningstrategierna, men likväl finns det en svag korrelation mellan utbildningsnivån och de affektiva strategierna, med Pearson som är på 0,397 och ett p-värde som ligger på 0,055. För att de två variablerna skulle korrelerat med varandra borde p-värdet vara mindre än 0,050. På grund av att p-värdet ligger med bara 0,006 andelar över det som betraktas som statistiskt signifikant tyder detta resultat på ett starkt samband mellan de två variablerna. Detta innebär att de elever som har en lägre utbildningsnivå brukar använda sig mer av affektiva strategier än eleverna med högre utbildning. De andra 5 strategierna korrelerar inte med utbildningsnivån och det visar deras p-värde som är högre än 0,05.

4.3 Antal språk

Eftersom ett av syftena med den här studien är att observera om antal språk som informanterna talar utöver svenska och modersmålet är en påverkande faktor vid användning av ordinlärningsstrategier börjar detta avsnitt med en presentation av Pearson-korrelationen mellan antal språk och direkta strategier samt indirekta strategier. Sambandet mellan de två variablerna ligger på 0,056 med ett p värde på 0,79. Pearson-korrelationen mellan indirekta strategier och antalet språk informanterna talar är 0,291 med ett p-värde på 0,166. Detsamma är också fallet när ingen av dessa variabler är betydelsefull samt inte korrelerar med det antal språk informanterna talar utöver modersmålet och svenska.

Vidare presenteras en undersökning mellan de 6 olika underkategorier som tillhör de indirekta och direkta strategierna och det antal språk informanterna talar. I den föreliggande tabellen anges i vilken utsträckning inlärningstrategierna korrelerar med de antal språk informanterna talar.

Tabell 5. Korrelationer mellan antal språk och inlärningsstrategier

Strategier	Pearsons r	p-värde
Minnesstrategier	0,059	0,782
Kognitiva strategier	0,041	0,846
Metakognitiva strategier	0,163	0,445
Affektiva strategier	0,072	0,737
Sociala strategier	0,062	0,77
Kompensation strategier	0,436	0,032

Av alla 6 variabler är det endast en som korrelerar med antal språk. Det är tydligt att den enda variabeln som har en signifikant korrelation med antal språk är de kompensationsstrategierna med Pearson-värde som är på 0,436 och ett p-värde som ligger på 0,032, således p-värdet är mindre än 0,050. Med ett sådant lågt p-värde kan vi slutligen påstå att desto fler språk eleverna talar desto mer använder de sig av kompensationsstrategier. De andra 5 strategierna korrelerar inte med det antal språk informanterna pratar eftersom de anger ett p-värde som är högre än 0,050.

4.4 Motivation och attityder

I detta avsnitt undersöker vi närmare om motivationen är en påverkande faktor gällande ordinlärningsstrategier hos vuxna elever. I denna text kommer jag först att presentera Pearson-korrelationen mellan motivation och direkta strategier samt indirekta strategier. Resultaten visar att Pearson-korrelationen mellan motivationen och direkta strategierna ligger på 0,191 med ett p-värde som är 0,368 medan sambandet mellan motivationen och indirekta strategierna är 0,507 med ett p-värde på 0,011. Som det ser ut finns alltså en signifikant korrelation mellan motivation och indirekta strategier med ett p-värde som är lägre än 0,050.

Ytterligare sex underkategorier har undersökts och det visar sig att en av inlärningsstrategierna är starkt anknuten till motivationen. Vuxna elever med större motivation att lära sig ett nytt språk använder sig av både indirekta strategier och kompensationsstrategier.

Tabell 6. Korrelationer mellan motivation och inlärningsstrategier

Strategier	Pearson	p-värde
Minnesstrategier	0,238	0,261
Kognitiva strategier	0,112	0,601
Metakognitiva strategier	0,256	0,225
Affektiva strategier	0,301	0,152
Sociala strategier	0,259	0,220
Kompensation strategier	0,504	0,011

5. Diskussion

Genom att dela ut enkäter till vuxna andraspråkselever vilka syftade på hur de lär sig nya ord har vi fått en överblick över hur deras andraspråksinläring ser ut beroende på utbildningsnivå, antal språk som de behärskar och motivationen för att lära sig ett nytt språk. Här lyfter jag fram de faktorer som undersöktes med hjälp av enkäterna och om de påverkar valet av inlärningsstrategier hos vuxna elever.

5.1 Utbildning

När det gäller sambandet mellan utbildningsnivån och användandet av inlärningsstrategier hos vuxna andraspråkselever kan vi utifrån resultaten notera att en sådan korrelation knappt existerar. Det finns dock ett undantag: en svag korrelation mellan utbildningsnivån och affektiva strategier, vilket visar att elever som har en låg utbildning brukar använda sig mer av affektiva strategier än de med en högre utbildning. Oxford (1990:91ff) nämner de kunskaper en andraspråksinlärare måste disponera för att kunna använda sig av de affektiva strategierna vid inläringen av det nya språket: andraspråksinlärarens modersmål, målspråkets kultur, kunskaper om det som diskuteras samt allmänna kunskaper om politik, litteratur och konst. Trots det svaga sambandet i mitt resultat skriver Oxford (1990:93) om en undersökning som visat att tidigare kunskaper hjälper andraspråksinlärare att på ett lättare sätt använda sig av gissningsstrategier som också är en av de affektiva strategierna. Oxfords påstående kan tolkas som att det räcker enbart med det bagage inläraren har med sig hemifrån, för att de ska kunna bruka de affektiva strategierna vid andraspråksinläringen, men hon pekar inte direkt på att utbildning skulle ha betydelse. Hon nämner därmed inte kravet på utbildning för att kunna använda sig av de strategierna. Den svaga korrelationen i studien kan förklaras med att informanterna har tillräckligt med tidigare kunskaper som räcker för att vissa av dem ska kunna använda sig av kompensationsstrategier.

Malmberg (2000:78) menar att det är mognare elever med språkliga erfarenheter som kan sätta ord i egna meningar för att lära sig nya begrepp det vill säga använda sig av kognitiv strategi. Enligt författaren är inte högre utbildning nödvändigt för att använda sig av kognitiva strategier. Enligt Malmberg (2000) stämmer resultaten i min studie med hans påstående, det vill säga att utbildningen inte är en faktor som påverkar strategianvändning vid andraspråksinläringen.

Det finns dock strategier som jag förväntade mig skulle korrelera med utbildningsnivån, nämligen de metakognitiva strategierna som ingår i kategorin med indirekta strategier. Det skulle kunna finnas en skillnad mellan lågutbildade och högutbildade andraspråksinlärare vid användning av metakognitiva strategier som att kunna planera sin studietid, utvärdera sitt lärande, kunna undvika distraktorer samt öva så mycket som möjligt, vilket kan vara svårt för en person som inte har studerat och skaffat sig någon form av utbildning. Anledningen till att ingen skillnad uppstått i studien kan bero på att det var tre kategorier som observerades under studiens gång. Hade undersökningen fokuserat på endast två kategorier, det vill säga personer som har slutat grundskolan och inte studerat efteråt och personer som har studerat på och klarat av högskola eller universitet, hade det varit lättare att avgöra i vilken grad utbildningsnivån är av betydelse för strategianvändningen hos vuxna elever.

5.2 Antal språk

Ett starkt samband mellan behärskning av antal språk och kompensationsstrategier framkom i resultaten. Tidigare språkliga erfarenheter spelar en stor roll vid andra eller tredjespråksinläring. Alla respondenter i undersökningen hade erfarenhet av flera språk förutom svenska och modersmålet, någonting som troligtvis underlättade vid deras inläring av svenska. Genom sina språkkunskaper har eleverna kännedom om många av de ord som förekommer i många texter och som internationellt sett har stora likheter.

5.3 Motivation och Attityder

Det finns en korrelation mellan motivation och kompensationsstrategier i studien. Abrahamsson (2009:206) menar att det är ganska svårt att undersöka de två affektiva faktorerna genom en kvantitativ undersökning men resultaten i undersökningen visar att de som är positiva till att lära sig ord också är de som vill göra sig förstådda genom att använda kompensationsstrategier. Motivationen är en viktig faktor som påverkar andraspråksinläringen eftersom det inte räcker med att bara hitta en bra strategi för att lära sig ord. För att få fram mer information om elevernas motivation och attityder inför andraspråksinläringen skulle flera frågor angående dessa faktorer ha kunnat ställas. Undersökningen hade endast två frågor som behandlade motivationen och det räckte inte till för att få fram tydliga resultat om respondenternas motivation och attityder till andraspråksinläringen. Några fler och varierade frågor angående motivationen till att lära sig svenska skulle ha varit betydelsefulla för korrelationen mellan inlärningsstrategier och motivationen. Det var bara en respondent som tyckte att det inte var viktigt att lära sig svenska och därför blev svaren väldigt lika från alla informanter.

Resultaten anger även en sammankoppling mellan motivation och indirekta strategier, det vill säga metakognitiva strategier, affektiva strategier och sociala strategier. Det sambandet resulterar i att de elever som visar en positiv inställning till att lära sig ett nytt språk använder också indirekta strategier vid andraspråksinläringen. En respondent som använder sig av indirekta strategier är en av dem som har en frekvent kontakt med infödda talare av målspråket, pratar om sina känslor angående inläringen och vill nå höga mål.

6. Metodkritik och slutsatser

Undersökningen baserar sig på 24 informanter vilket är en liten grupp för att kunna dra mer allmängiltiga slutsatser. Alla 24 informanter visade sig villiga att besvara min enkät efter jag hade berättat syftet med enkäterna och vad jag gjorde men en fråga som jag ställer mig är hur mycket eleverna egentligen har förstått av alla enkätfrågorna. Det var många elever som ställde frågor om olika ord som de inte förstod i enkäten, exempelvis verbfrasen ”stöta på”. Själv kände jag inte till informanternas språkfärdigheter i svenska. Enkäterna visades först för läraren för att hon skulle bekräfta att eleverna hade de kunskaperna som behövdes i svenska för att kunna besvara enkäten. Respondenterna fick möjlighet att fråga mig när någonting i enkäten var oklart vilket de gjorde. De eleverna visade sitt intresse för att svara på frågorna genom att aktivt använda sina lexikon.

Angående struktur anser jag att om enkäten haft endast informanter med två olika skolbakgrunder som grundskola eller universitet, hade resultaten sett annorlunda ut, särskilt gällande skillnaden mellan utbildningsnivån och användandet av ordinlärningsstrategier vid andraspråksinläringen. Lagerholm (2005:29) skriver om konsekvenserna som medföljer en kvantitativ undersökning i en studie. Skribenten och läsarna får en allmän bild av företeelserna som undersökts. Enkäterna innehöll slutna frågor, det vill säga respondenterna fick besvara frågorna genom att välja de svaren som fanns som alternativ i enkäterna såsom ”det stämmer alltid för mig”, ”det stämmer ibland”, ”det stämmer aldrig”. Respondenterna fick inte förklara varför påståendet att ” Jag skriver eller säger det nya ordet många gånger” stämmer aldrig för dem eftersom det är så en kvantitativ undersökning är byggd, att respondenterna inte kan skapa närhet med sitt material. En slutsats kan dras och den är att mina enkätsvar inte kan garantera en avspeglning av verkligheten.

Att kunna välja den rätta inlärningsstrategin som passar en beror inte nödvändigtvis på hur mycket inlärares har studerat innan och dennes utbildningsnivå. Det handlar mest om

erfarenheterna som en person samlar igenom livet, de erfarenheter som han/hon har gjort kan påverka valet av ordinlärningsstrategier. Omvärldskunskaperna ger en person möjlighet att använda sig av vilken ordinlärningsstrategier han eller hon anser passar bäst. Tidigare språkfärdigheter kan vara en fördel för inläringen av ett nytt språk.

Enligt resultaten i min undersökning är utbildningsnivån inte av stor betydelse för att kunna använda sig av inlärningsstrategier. Dessutom är tidigare kunskaper väsentliga för användningen av ordinlärningsstrategier. Det händer ofta att eleven använder sig av inlärningsstrategier på ett omedvetet sätt när hon/han lär sig modersmålet eller andraspråket men utan att kunna sortera de inlärningsstrategierna i sitt huvud. Eleven är på det sättet tränad i att lära sig ord och kan applicera samma inlärningsstrategier i skolan när de lär sig svenska som andra eller tredjespråk. Andraspråkselever som inte har en skolbakgrund kan finna sig i en sådan situation när de kommer till Sverige och vill lära sig svenska. Det som svenska som andraspråksläraren kan bistå med är att hjälpa andraspråksinlärare till att kunna sortera de inlärningsstrategierna som eleverna besitter för att kunna lära sig svenska på ett effektivare sätt. Detta kan göras med hjälp av olika uppgifter för att få en bättre förståelse för andraspråksinlärarens inlärningsätt.

Tidigare språkkunskaper är betydelsefulla vid en andraspråksinläring. Internationella ord som liknar varandra kan användas som ledtrådar för att kunna förstå en mening. Den starka korrelationen som visas i mitt resultat är mellan antal språk och kompensationsstrategier, det vill säga att kunna använda sig av ledtrådar, gissa samt växla mellan språk och använda mimik när språket inte räcker till. Har eleverna lärt sig ett tidigare språk kan eleven förmodligen använda sig av dessa ledtrådar för att göra sig förstådda och för att kunna förstå det nya språket.

Motivationen och attityden korrelerar med de indirekta strategierna i allmänhet och de är metakognitiva strategier, affektiva strategier och sociala strategier. Enligt de indirekta strategierna ska andraspråkseleverna värdera högt det andraspråket, visa intresse för det andraspråket genom att tala språket ofta (se kap 2, 2.2.5). Dessa faktorer hjälper eleverna till att lära sig svenska på ett lättare och effektivare sätt. Det handlar bl.a. att se meningen med språket för att kunna lära sig det på ett bra sätt. Skolan är en viktig institution för andraspråkselever. Skolan kan motivera eleverna till att lära sig svenska. Det finns andraspråkselever för vilka skolan är det stället där de pratar mest svenska. De tre indirekta strategierna kompletterar varandra och skapar motivation och positiv attityd för att lära sig svenska. Andraspråkselever

kopplar det tidigare materialet till det nya vid inläringen av språket, har en bra känsla inför att lära sig språket och vill lära sig det på olika sätt bl.a. genom att tala med infödda svenskar.

Referenser

- Abrahamsson, Niclas (2009). *Andraspråksinläring*. Lund: Studentlitteratur.
- Denscombe, Martyn (2009). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Enström, Ingegerd Holmegaard, Margareta (1994). Ordförråd och ordinläring. I: Ceru, Eva, *Svenska som andraspråk: lärarbok 2, Mera om språket och inläringen*. Stockholm: Natur och Kultur. S. 164-190.
- Enström, Ingegerd (2004). Ordförråd och ordinläring– med särskilt fokus på avancerade inlärare. I: Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red), *Svenska som andraspråk–1 i forskning, undervisning och samhälle*. Lund: Studentlitteratur. S. 171-195.
- Gardner, Lambert (1972). *Attitudes and motivation in second language learning*. Rowley, MA: Newbury House.
- Golden, Anne (2011). *Ordförråd, ordbruk og ordlaering*. Oslo: Ad notam Gyldenda 1.
- Granberg, Nils (2001). *The dynamics of second language learning: a longitudinal and qualitative study of an adult's learning of Swedish*. Diss. Umeå universitet, 2001.
- Johansson, Britt & Sandell Ring, Anniqa (2010). *Låt språket bära: genrepedagogik i praktiken*. Stockholm: Hallgren & Fallgren.
- Lagerholm, Per (2005). *Språkvetenskapliga uppsatser*. Lund: Studentlitteratur.
- Lightbown, Patsy M. & Spada, Nina (2006). *How languages are learned*. Oxford: Oxford Univ. Press.
- Lindberg, Inger (2006). Bedömning av skolrelaterat ordförråd I: Olofsson, Mikael (red.) (2007). *Symposium 2006: bedömning, flerspråkighet och lärande*. Stockholm: HLS förlag.
- Malmberg, Per & Bergström, Inger (red.) (2000). *I huvudet på en elev: projektet STRIMS: strategier vid inläring av moderna språk*. 1. uppl. Stockholm: Bonnier utbildning.
- Oxford, Rebecca L. (1990). *Language learning strategies: what every teacher should know*. Boston, Mass: Heinle & Heinle.
- Schmitt, Norbert & McCarthy, Michael (1997). *Vocabulary, description aquisition and pedagogy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wareborn, Margit (2004). *Minst 100 nya ord i veckan ska läras in: vem har motivation och uthållighet för det: andraspråkinlärares strategianvändning i ordinläring*. Göteborg: Institutionen för pedagogik och didaktik, Göteborgs universitet.
- Viberg, Åke (1998). Ordförråd och ordinläring. I: Hyltenstam, Kenneth och Lindberg, Inger (red), *Första symposiet om Svenska som andraspråk*. Stockholm: Centrum för tvåspråkighetsforskning, Stockholms Universitet.

Von Elek, Tibor (1986). *Invandrades språkutveckling under SFI-kurser- rapport från ett kartläggningsprojekt inom AMU.*

Wong Fillmore, L. (1991). When Learning a Second Language Means Losing the First. I: *Early childhood research quarterly.*(1986-). Norwood, Nj: Ablex.

Elektroniska källor:

Vetenskapsrådet (2011) <https://publikationer.vr.se/produkt/god-forskningssed/>

Bilagor Bilaga 1 Oxforde system

EXAMPLE

1. Never or almost never true of me
2. Usually not true of me
3. Somewhat true of me
4. Usually true of me
5. Always or almost always true of me

Read the item, and choose a response (1 through 5 as above), and write it in the space after the item.

I actively seek out opportunities to talk with native speakers of English.

You have just completed the example item. Answer the rest of the items on the Worksheet.

Strategy Inventory for Language Learning

Version 7.0 (ESL/ESL)

© R. Oxford, 1989

1. Never or almost never true of me
 2. Usually not true of me
 3. Somewhat true of me
 4. Usually true of me
 5. Always or almost always true of me
- (Write answers on Worksheet)

Part A

1. I think of relationships between what I already know and new things I learn in English.
2. I use new English words in a sentence so I can remember them.
3. I connect the sound of a new English word and an image or picture of the word to help me remember the word.
4. I remember a new English word by making a mental picture of a situation in which the word might be used.
5. I use rhymes to remember new English words.
6. I use flashcards to remember new English words.
7. I physically act out new English words.
8. I review English lessons often.
9. I remember new English words or phrases by remembering their location on the page, on the board, or on a street sign.

Part B

10. I say or write new English words several times.
11. I try to talk like native English speakers.
12. I practice the sounds of English.
13. I use the English words I know in different ways.
14. I start conversations in English.
15. I watch English language TV shows spoken in English or go to movies spoken in English.
16. I read for pleasure in English.
17. I write notes, messages, letters, or reports in English.
18. I start skimming an English passage (read over the passage quickly) then go back and read carefully.

1. Never or almost never true of me
 2. Usually not true of me
 3. Somewhat true of me
 4. Usually true of me
 5. Always or almost always true of me
- (Write answers on Worksheet)

Part C

19. I look for words in my own language that are similar to new words in English.
20. I try to find patterns in English.
21. I find the meaning of an English word by dividing it into parts that I understand.
22. I try not to translate word-for-word.
23. I make summaries of information that I hear or read in English.
24. To understand unfamiliar English words, I make guesses.
25. When I can't think of a word during a conversation in English, I use gestures.
26. I make up new words if I do not know the right ones in English.
27. I read English without looking up every new word.
28. I try to guess what the other person will say next in English.
29. If I can't think of an English word, I use a word or phrase that means the same thing.
30. I try to find as many ways as I can to use my English.
31. I notice my English mistakes and use that information to help me do better.
32. I pay attention when someone is speaking English.

Part D

30. I try to find as many ways as I can to use my English.
31. I notice my English mistakes and use that information to help me do better.
32. I pay attention when someone is speaking English.

296 STRATEGY INVENTORY FOR LANGUAGE LEARNING

34. I plan my schedule so I will have enough time to study English.
35. I look for people I can talk to in English.
36. I look for opportunities to read as much as possible in English.
37. I have clear goals for improving my English skills.
38. I think about my progress in learning English.
1. Never or almost never true of me
2. Usually not true of me
3. Somewhat true of me
4. Usually true of me
5. Always or almost always true of me
- (Write answers on Worksheet)

Part E

39. I try to relax whenever I feel afraid of using English.
40. I encourage myself to speak English even when I am afraid of making a mistake.
41. I give myself a reward or treat when I do well in English.
42. I notice if I am tense or nervous when I am studying or using English.
43. I write down my feelings in a language learning diary.
44. I talk to someone else about how I feel when I am learning English.

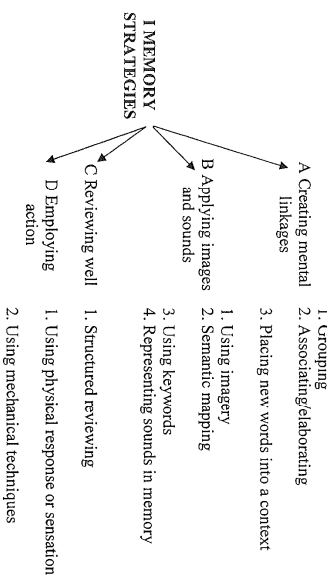
Part F

45. If I do not understand something in English, I ask the other person to slow down or say it again.
46. I ask English speakers to correct me when I talk.
47. I practice English with other students.
48. I ask for help from English speakers.
49. I ask questions in English.
50. I try to learn about the culture of English speakers.

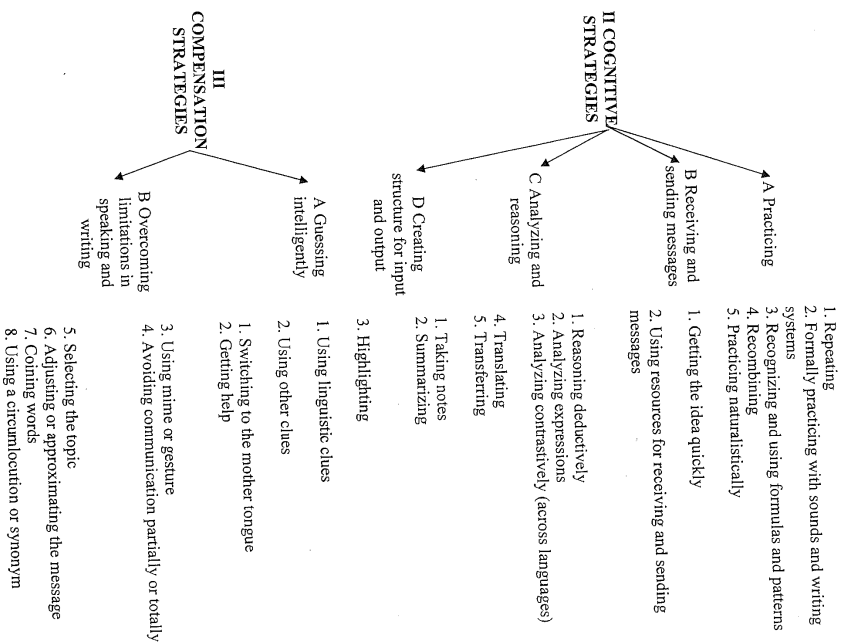

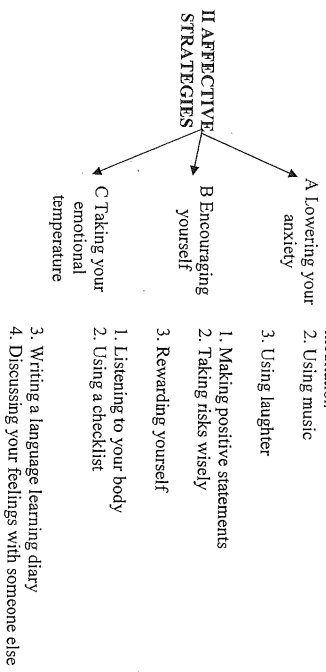
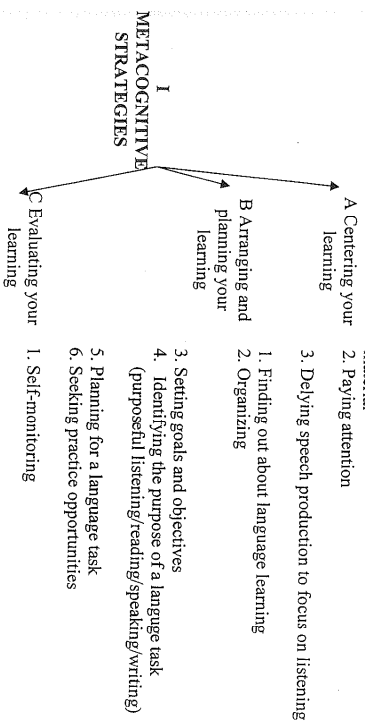
DIRECT STRATEGIES

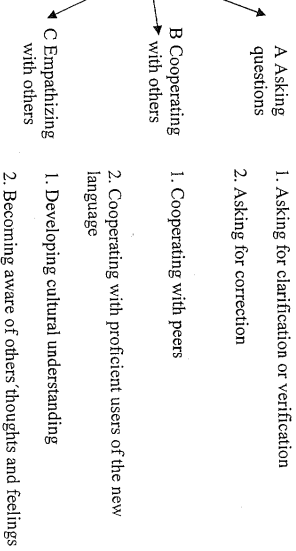
II COGNITIVE STRATEGIES

INDIRECT STRATEGIES

III SOCIAL STRATEGIES

Bakgrundsenkät

1. Ålder _____

2. Kön

Kvinna

Man

3. Modersmål: _____

4. Dessa språk kan jag prata förutom svenska och mitt

modersmål: _____

5. Jag har bott i Sverige i ____ år eller ____ månader

6. Jag har studerat svenska i _____ år

7. I mitt land har jag gått i skolan i _____ år och studerat på:

Grundskolan

Gymnasiet

Universitet (Högskola)

8. Jag talar mest svenska:

hemma

skolan

på jobbet

9. Min aktivitet i klassrummet

hög

medel

låg

10. Hur viktigt är det för dig att kunna bra svenska?

- Mycket viktigt
- Ganska viktigt
- inte så viktigt

11. Hur mycket tid lägger du på att lära dig svenska varje vecka, efter skolan?

_____ timmar per vecka

12. Varför vill du lära dig svenska?

- Jag tycker om språket
- Jag vill få ett jobb
- Jag vill studera vidare
- För att klara mig i samhället
- Annat

13. Tycker du att det är roligt att lära dig svenska?

- Ja
- Nej
- Ibland

Bilaga 4

Enkät med strategier för ordinlärning.

Frågorna i enkäten är till dig som läser svenska som andraspråk. Frågorna handlar om **hur du gör för att lära dig nya ord** på svenska. Läs varje mening på de kommande sidorna. Svara sedan på varje mening med ett av **de nedanstående alternativen som passar dig** när du lär dig nya ord på svenska. Du svarar genom att skriva **bokstaven som ligger framför det alternativet du väljer i slutet av meningen.**

Alternativ a-c

- a. Stämmer alltid för mig**
- b. Stämmer ibland för mig**
- c. Stämmer aldrig för mig**

Det finns inget svar som är rätt eller fel. Svara **hur du själv gör** och inte hur du tror att det borde vara bra att göra. Enkäten tar mellan 20 till 30 minuter att besvara. Slarva inte. Du kan fråga läraren om du har frågor.

Exempel:

Välj ett svar som stämmer för dig mellan a-c och skriv ner svaret (siffran) i slutet av meningen.

- 1. Jag tittar på svenska tv - program eller filmer. c*
- 2. Jag brukar leta upp ord som jag inte förstår i lexikonet a*

Slut på exempel!

Hur lär jag mig nya ord på svenska?

- a. Stämmer alltid för mig**
- b. Stämmer ibland för mig**
- c. Stämmer aldrig för mig**

AVSNITT A

1. Jag använder de svenska orden i olika meningar för att komma ihåg orden____
2. Jag gör en bild som passar ihop med ljudet av ordet för att komma ihåg ett ord____

3. För att komma ihåg ett ord har jag i minnet (i tanken) olika situationer där ordet kan användas___
4. Jag skriver ordet och förklaringen till det på små lappar för att komma ihåg det___
5. Jag repeterar det jag gjort på lektioner i skolan___
6. Jag kommer ihåg ord genom att tänka tillbaka på var jag har sett dem, på pappret, på tavlan eller på tv till exempel___

AVSNITT B

7. Jag skriver eller säger det nya ordet många gånger ___
8. Jag försöker att ta kontakt och prata med infödda svenskar___
9. Jag övar på svenska ljud___
10. Jag försöker prata bara svenska med människor runt mig___
11. Jag läser svenska tidningar och böcker ___
12. Jag skriver mycket på svenska till exempel brev, rapporter, meddelande, osv___
13. När jag läser en text, först läser jag den snabbt för att sedan gå tillbaka och läsa noggrant___
14. Jag söker efter ord på mitt modersmål som liknar nya svenska ord___

a. Stämmer alltid för mig

b. Stämmer ibland för mig

c. Stämmer aldrig för mig

15. När jag stöttar på ett nytt långt ord delar ordet i olika delar för att få reda på vad ordet betyder___
16. Jag översätter inte ord för ord från mitt språk på svenska eller tvärtom___
17. Jag försöker sammanfatta information på svenska som jag läser eller hör___

AVSNITT C

18. Jag gissar för att förstå vad ett ord betyder___
19. Jag använder kroppen och andra föremål som finns runt mig när jag inte kommer på vad ett ord betyder___
20. När jag läser slår jag inte upp i lexikonet varje ord som jag inte förstår___
21. När jag inte hittar ordet på svenska använder jag mig av ett annat ord på svenska som betyder samma sak___

AVSNITT D

22. Jag försöker att ofta hitta olika sätt att använda mig av svenska ____
23. Jag är medveten om mina fel jag gör och jag lär mig av det ____
24. Jag lyssnar noga när någon pratar svenska ____
25. Jag tänker mycket på hur jag kan göra för att lära mig bättre svenska ____
26. Jag planerar noga min studietid ____
27. Jag försöker leta efter folk som jag kan prata svenska med ____
28. Jag läser mycket på svenska ____
29. Jag vet mina mål för mina studier i svenska ____
30. Jag tänker på de framstegen jag göra i mina studier ____

a. Stämmer alltid för mig

b. Stämmer ibland för mig

c. Stämmer aldrig för mig

AVSNITT E

31. Jag försöker få mig själv att använda svenska även när jag är osäker och rädd för att göra fel ____
32. När jag lyckas med svenskan ger jag mig själv en belöning ____
33. Jag känner om jag är nervös eller spänd när jag använder svenska ____
34. Jag har en språk-dag bok där jag skriver hur jag känner mig själv när det gäller svenska språket ____
35. Jag pratar med någon annan om mina känslor när jag lär mig svenska ____

AVSNITT F

36. När jag inte förstår någonting i en diskussion ber jag han/hon jag pratar med att repetera eller prata långsammare ____
37. När jag pratar med någon som kan bättre svenska ber jag honom/henne att rätta mig när jag gör fel ____
38. Jag är intresserad av den svenska kulturen och försöker lära mig det på svenska ____
39. Jag ställer frågor på svenska även till de som har samma modersmål som mig och försöker lära sig svenska ____

